

ఈశతకము సార్వజనికమున కభిరామగారమున జరికా
లమునుండియున్నట్లు నే నెఱుంగుదును. ఇది శ్రీమద్భాగవత
మును, దెలియించిన బమ్మెర పోతనామూర్తికృతమని గద్యవలన
దెలియుచున్నది. గ్రంథశైలియందును, కొన్ని వ్యాకరణదోష
ములయందును భాగవతమునకు సంపూర్ణముగా పోలికతో ను
న్నది. ఈశతకమునకు బెద్దాపురమునుండి యొకతాళవత్స
గ్రంథమును, మరియొక చోటనుండి కాగితపురబ్రతియు, రాజ
మహేంద్రవరమునారు సంపాదించిరి. ఒక పత్రికా పోషకువాడు
సంపాదించినట్లును విందుమా. పత్రికాము సేనీధక్తాగ్రేసరుని
యందును భక్తిచే రాజమహేంద్రవరపుర బ్రతియును సరించి
యే దీనిని దొందరగా నొక్కడినములో ముద్రించితిని. దేహ
రోగ్యమునరిగ లేకున్నను గ్రంథపరిశీలకమునం దుత్సాహము
తోనాకు దోడ్పడినాయమొనరించిన శ్రీయుత వడ్డాది సుబ్బా
రాయకవివర్యులకుఁ గృతజ్ఞుడను. ఈగ్రంథమును బోతన్న
చిన్నతనమునందు మంచిధారగాల కవితాశక్తిగలిగి శుభ్రపాం
డిత్యముచే రచించి, కృమముగా మహావంశితుఁడై భాగ
వతము రచించినట్లు నహమచ్చును. కాపురనాథని, నహజ
పాండిత్యుని బిరుదమునకిది తార్కాణముకావచ్చునని నాయభి

ప్రాయము. పద్యములనడక, భావములు, సతిరమ్యములయ్య
భాషానోషములై విధములై నవి నిందుగన్నట్లుచున్నవి.

వివరమగు పీఠికయు, గ్రంథవిమర్శనమును పాఠభేదము
లును రెండవముద్రణమునఁ జేర్పఁబ్రయత్నించెదను. ఈగ్రం
థము ముద్రించుకొనుటకిచ్చిన సార్వజనికపుస్తకాలయము
నానికి నాకృతజ్ఞతానందనము లర్పించుచున్నాను. ఇదియొక్క
దినములో ముద్రింపించిన ముద్రాలయాధికారులకు నానందన
ములు.

కాగితపుకఱపుచే నతిస్వల్పముగ నీశతకమును ముద్రిం
చినందునఁ గొంచె మధికమూల్యము నిర్ణయింపవలసివచ్చినం
దులకు మహాశయము మన్నింపఁ గోరెదను.

ప్రాంతప్రతులలోనొకటి సార్వజనికపుస్తక బాండాగార
మునకు వేము సరసయ్యగారిచే నొసంగఁబడినది.

ప్రాయికముగా యథామాతృకముగా ముద్రింపఁబడినది.

ఇట్లు

పితాపురము. }
5—4—19. }

వంగూరి సుబ్బారావు.
ఆంధ్రపరిశోధకమహాసంఘము.

నారాయణశతకము

శా. కీర్తనామణిపాణిపంకజ మృదుశ్రీతజ్జపాదాబ్జశృం
 గారాకారశరీర చారుకరుణాగంధీర సద్భక్తమం
 దారాంభోరుహపత్రిలోచన కళాభానోరుసంపత్సృగా
 పారావారవిహార ! నాదురితముల్ భరింపు నారాయణా. ౧

మ. కడకుం బాయక వేయినోళ్ళు గలయాకాశోదరాధీశుఁడుం
 కడముట్ట నివసతింపలేక నిగుడక గాగిలంగ నొప్పగు మి
 మ్మడరక సన్నతినేయ నాదునశమే యజ్ఞాని లోభాత్ముడొ
 జనుడ న్నజ్ఞుడ నైకజిహ్వుడ జనస్థునిండు నారాయణా. ౨

శా. సే నీదాసుడ నీవు నాపరివి నిన్నేకాని యెం డెవ్వరి
 ధ్యానింపం బ్రణాతి. ప నట్లుగుటకు న్నా నేర్పుచంబంబునన్
 నీనామస్తుతు లాచరించునెదల న్నేతప్పునం గల్గినన్
 వానికొ లోఁ గొనుమయ్య తండ్రి! విహితవ్యాపార నారాయణా. ౩

మ. నెవయ నిర్మల మైననీస్తుతి కథానీకంబు పద్మంబులో
 నొరుగుల్ మిక్కిలి గల్గె నేనియఁ గను న్యోగ్యందె చచ్చింపఁగా
 కులుకుంపైనను వంకబోయినఁ గనుం గుజ్జయినఁ జేడెత్తివం
 జెఱుకుంగోలను తీపు గాక కలదే చే డెందు నా|| ౪

మ. చదువుల్ పెక్కులు సంగ్రహించి పివపం జాల గ నుజ్ఞాని యై
 మదిలో బాయక నిన్ను నిల్పెదగు నామర్మంబు వీక్షింపఁడే
 మొదలు గాడిద చారుగంధవిత్తుల్ మోవంగ శక్యందె కా
 కది సౌరభ్యపరీక్ష జూడ కుశలేయవ్యక్త నా|| ౫

నారాయణశతకము

- మ. బలిఁ గల్పంబు క రాట మివ్వకుధ నెల్ల స్మించెఁబో నీకథా
నశి కర్మాగము నించిన న్నితరమా వ్యర్థార్థకామోదముల్
పెంచుచు బూనినయక్క రాటము తుదికొ బేతేకరాటంబె పా
చలదించినరపత్రి చనఘనశ్యామాంగ నా|| ౬
- మ. మనమార న్న చలేంద్రబాధిపతికి న్మస్తాగ్రమాణిక్య మై
నునికోపానలదగ్ధరాజతతికి న్మక్తి సుస్థరస్మాగ్ధమై
యెనయన్ సాయకశాయకిం జననియై యేపారుమిన్నటికిం
జని మూలం బగునంఘ్రి నాదుమదిలోఁ జర్చింతు నా|| ౭
- మ. నీపుశ్చుండు చరాచరప్రతతుల న్నిర్మించి పోషారంగా
నీపుణ్యాంగన సర్వజీవతతుల న్నిత్యంబు రక్షింపఁగా
నీపాదోదక మీజగత్రయముల న్నిస్సాపులం జేయఁగా
నీపెం పేమం చెప్పనిచ్చు సుగుణా నిత్యాత్మ నా|| ౮
- కా. బ్రహ్మాండాంతలిజాన సత్త్వగుణి వై బాహ్యంబునం దాదిమ
బ్రహ్మాఖ్యంబరతత్త్వభోగములకుఁ భవ్యాధినాగుండ వై
బ్రహ్మేశ్వరామరవాసుభుక్తతులకుఁ భావింపరా నున్న నీ
జిహ్వాస్యాపుల నెన్న నాదునకమే చియ్యూప నా|| ౯
- మ. ధగ సింహాసన మై నభంబు గొడు గై తద్దేవతల్ భృత్యులై
పరిమామ్నాయను లెల్ల నందిగణ మై బ్రహ్మాండ మాగార మై
సిరి భార్యామణి యై విరించి కొడు కై శ్రీగంగ సత్పుత్రి యై
వరుస స్నీఘన జనబు నిజ మై వర్ధిల్లు నా|| ౧౦
- మ. మగమీనాకృతి చార్థిఁ జొచ్చి యసుర న్మర్దించి యవ్వేదముల్
వాగుడం దెచ్చి విరించి కిచ్చి యతని న్మన్నించి యేపారంగా
బగ సాధించిన దివ్యమూర్తి వని నీ భావంతు నెల్లప్పుడున్
ఖగరాజధ్వజ భక్తవత్సల జగత్కరుణ్య నా|| ౧౧
- మ. అమరుల్ రాక్షసనాయకుల్ కడఁకతో శత్యంతసామర్థ్యులై
ద్రుమసీదండము ముదరాచలశుగాఁ బాఠోనిధి ద్రవ్యగా

- దమకించెన్ భువనత్రయంబును గిరుల్ చంతావళుల్ మృగ్ధివం
గమవం బై ధరియించి మించినజగత్కల్యాణ నా|| ౧౨
- శా. భీమాకారవరాహ మై భువనముల్ భీతిల్ల కంపింప ను
ద్రామోర్వింగొనిపోయి నీరనిధిలోఁ దాగున్న గర్వాంధునిన్
హేమాక్షానురు వీర దాకి బయలక్ష్మిన్ గారవింపంగ నా
భూమి దక్షిణదిండ్రి నెత్తిన నినుం బూజింతు నా|| ౧౩
- శా. స్తంభంబందు నృసింహమై వెడలి యచ్చండాట్టహాసధ్వనుల్
చంభోళిం గమవంగ హేమకసిపాద్మండానురాధీశ్వరుం
శుంభన్దర్శము వ్రచ్చి వానిసుతునిన్ శోభిల్ల మన్నించి య
జ్ఞభారాతిని ద్రీణింజేర్చిన నినుంజర్పింతు నా|| ౧౪
- మ. మహాయ న్నాకనముం బచవ్యయపరీమాణంబుగాఁ బట్టి యా
గ్రహ మొప్పుం బలిమస్త కం బొకపదగొస్తంబు గావించియున్
విహరిం చింద్ర విరించి శంకరమహావిరూపతదివ్యాకృతిన్
సహజం బై విలసిల్లు వామనలనత్కల్యాణ నా|| ౧౫
- మ. ధరణిన్ రక్త మహాస్రావంబు తెలమిం త్రైలోక్యోద్భవమై
పరగం బైత్వకతర్పణంబుకొలుకై బఞ్శ్యాతిగాఁ దీవ్రతన్
నిరువయ్యుక్కఱిమారుక్షత్రవసుల శ్నేహార నిర్జించి త
త్పరశుభ్రాజితరామనామ మొనరన్ భావించు నా|| ౧౬
- మ. పరుసం దాటకీజంపి కాశికు మధుస్వాస్థ్యంబుగాఁజేసి శం
కరుచాపం బొగిం దృంచి జానకిఁ దగం గర్మాణమై శంఙ్గిపం
పరుదారన్ నవభూమి కేగి జగదాహ్లాదంబుగా రావణుం
ధరణిం గూల్చిన రామనామమున్ కడు ధన్యంబు నారాయణా. ౧౭
- మ. యదువంశంబునఁ గృష్ణు కన్యజాడపై యాభిల శౌర్యోన్నతిన్
మదపద్ధేనుక దానవాద్యములన్ మర్దించి లీలారసా
స్పదకేళిరతి లేవతీవదనకంబాలెంత భృంగంబనన్
విజితంబొ బలశామమూర్ధిని నిన్ విక్షింతునారాయణా. ౧౮

మ. పురమల్మాడును మూడులోకములు నేప్రాద్దున్విదాంపఁ ద
 త్పురనారీ మహిమోన్నతుల్ జెనుటకై బుద్ధుండవై బుద్ధితో
 వరుసం దద్రుమ నేవజేయుటకునై వారింబ్రబోధించి య
 ప్పరమల్ గెల్చిన మీయుపాయము జగత్పూజ్యంబు నారా|| ౧౯

మ. కలిధర్మంబున బాపఁ సంకలితులై గర్వాఘులై తుమ్మలై
 కులశీలంబులు మాని హేయఁతులం గ్రొవ్వారు దుష్టాత్మలం
 బలిగాఁ జేయఁదలంచి ధర్మమెలమిం బాటించి నిల్వంగ నిం
 పలరంగల్కవతార మొందఁగల నిజ భావించు నారా|| ౨౦

మ. ఇరవొందం సదరాచరప్రతతుల న్నెన్నంగ శక్యందే కా
 కరయక పద్మభవాంధ భాండచయమున్నారంగ మీకుక్షిలో
 నరుదార్కుడయింపఁ బెంప నడపన్నన్నారి తేలోద్భవాంతరవాః
 పూరము చందమొంద బెపుడుం జైత్యరీ నారా|| ౨౧

మ. దళదీందీనర నీలనీరద సముద్యచ్ఛాసితాకార శ్రీ
 లలనా కాస్తుభచారువత్తు విబుధశ్లాఘోద్భవ స్థాన కో
 మలనాభీ చరణారవింద జనితామ్నయాద్య గంగా ! లస
 జ్జలజాతాయతనేత్ర నిన్ను మదిలో జప్పించు నారా|| ౨౨

మ. జగదాధారక భక్తవత్సల కృపా జన్మాలకూపాంగ ! భూ
 గగ నార్కేదుజలాత్మ పావక మరుద్ధాత్ర ! ప్రదీప పృ
 యోగిగణస్తత్య మహాఘనాశన ! లసద్దీర్ఘాణసంసేవితా !
 త్రిగుణాకార ! మమండ ! నాదుమదిలో దీపింపు నారా|| ౨౩

మ. భూతనాత్రము సంబుజాసనుడవై పుట్టింతుఁ యెఱుంగవై
 ప్రియింబోతు హరుండవై చెఱుతు నిర్భేద్యుండవై త్రైగుణో
 శేతందై పరమాత్మవై నియతు నీపెంపెవ్వరుం గానర
 జ్ఞాతోద్భూత సుజాత పూజిత పదాబ్జశ్రేష్ఠ నారా|| ౨౪

మ. వరనాభీ ధవళాంబుజోదరమున వాణీకుంగల్పించి య
 ప్పరవ శ్రేష్ఠుఁ ఛాలమందు శివునిం బుట్టించి యామెటికిం

ఒరమోత్తంసముగా వియత్తలనదిం బొదంబులంగన్న మీ
సరి యెవ్వారలు మీరుచక్కగ రమాసాధ్యక నారా॥

౨౫

మ. పృథమీనాభి జనించిన లసత్పద్మీరుసద్మంబునం
బృథవంతైన విరిచి ఘోజనితప్రసేవ సంఘాతులై
యభిధానంబును గోం కాంచెను భవుండాద్యేషు లూహింపఁగా
నభవాఖ్యుండవు నిన్నెఱుంగవశమే యబ్జాక్ష నారా॥

౨౬

మ. పలుగర్భాంతరగోళభాగమున నీబ్రహ్మాండభాండంబు పొ
కట దివ్యాద్భుతలల దాల్చిజనితా కల్పాంతమంభోధిపై
వటపతాగ్రముఁజెంది యెప్పిన మిమున్వర్తింపఁగా శక్యమే
నిటలాక్షంబురుహాన నాదిపలకు నిర్వ్యాణ నారా॥

౨౭

మ. సవిశేషేయ సువర్ణబిందుఃల సత్ప్రకాంక లింగాకృతిఁ
భవుచే నుద్ధవుచే పయోజభవుచే పద్మారిచే భానుచే
దివిజేంద్రాది దిశాధినాయకులచే దీన్యస్మనీంద్రాళిచే
శవదివ్యార్చన ల దుమందువు రమానాశ నారా॥

౨౮

మ. సర్వంబు వసియించు నీతనువున సర్వంబునందుచగఁ
సర్వాత్మా వసియించు దీవనిమదిఁ సార్థంబుగాఁజూచి యా
గీర్వాణాదులు నాసుజేవుండుమఁ గీర్తింతుచేపొందు నా
శిర్వాదంబు భవన్మహామహిమ లక్ష్మీనాథ నారా॥

౨౯

మ. గగనాద్వందిత పంచతత్వమయమై కంజాత జాండావలిఁ
సగుణబ్రహ్మమయాభ్యతం వనరుచుక సంతాపై చిత్కృణా
సుగుణంబై లలిల్లుదీవు నిరతస్థులంబు సూక్ష్మంబునై
నిగమోత్తంస జయాదిహంసగుణా సత్యైత్య నారా॥

౩౦

మ. ఎలరారంభనదీయ నామపటం బేమర్పు చిత్రింబుల
బొలుపారందగులందు నేని యగు లో పొందంగ నెట్లొపెనున్
కలయంబావస చేతఁబట్టు ఎను నక్కాప్టంబుపై గీటముల్
నిలువన్నీర్పున భక్తపోషణ కృపానిత్యైత్య నారా॥

౩౧

మ. కలయందిష్కులు నిండి చండతరమై కప్పారు మేఘాఘముల్
వెలయుఁ ఁ ఘోరసమీ రణస్ఫురణచే వేపాయు చలదంబునఁ
జలదంభోళి మృగాగ్ని తస్కరయజా శత్రోరగ్రవాతముల్
దొలగునీచగు దివ్యమంత్రపతనఁ దోపఘ్న నారా॥ ౩౨

మ. కలుషా గాఢ విసాశికారియగుమం గై వల్యసంఘాయయై
నలినోప్పారెను మంత్రరాజమగు నీనామంబు ప్రేమంబుతో
ఁలర న్నైవ్యని వాక్కునంబొరయదే నన్నీదు ఘోరాత్మయుం
వెలయంధూరుహకోటరంబదిమ నూ వేదాత్మ నారా॥ ౩౩

మ. పరమంబై పరతత్వమై సకలసంపత్సారమై భవ్యమై
సురసింహారగ యక్షపక్షియుని రక్షోహృద్గుహాంతస్ఫుర
ద్వరస్సుజ్ఞానసుదీపమై శుభ్రతికళావ్యాపారమై సిద్ధమై
సరిలేకత్వదు నీదునామ మమరుక్ సత్యంబు నారా॥ ౩౪

మ. అధికాఘాతుకమో దినాకరమునై యద్రోంద్రజా జిహ్వకుఁ
సుంధయై వేదవినూత్నరత్నములకుఁ నూత్రాభిధానంబునై
బుధసంహోహమనోహరాంకురమునై ధూదేవతాకోటికిఁ
ఁధులై మీరుహునామరాజి వెలయుఁ వేదాత్మ నారా॥ ౩౫

మ. బనరన్మృక్తికిఁ ద్రోవపుణ్యములనుం బుట్టిల్లు మోచంబునం
దునికెస్తానలు యిప్తభోగములను న్నుత్పత్తి యేప్రాద్దునుఁ
ఘనపాపంబులచైరి వడిపులను గాలావసానంబు మీ
ఁనుతాంఘ్రివ్యయపద్మ సేవనగదా విశ్వేశ నారా॥ ౩౬

మ. భవకోగంబులమందు పాతకత్రమోబాలగ్నబింబంబుక
ర్మవివజ్వలసుధా శువాతురతుమారవ్రాతపాథోధియా
రి వికైవల్యధనావలోకనకళాదివ్యాంజనశేష్మమై
భువిలో మీదగు మంత్రరాజమరుక్ ధూతాత్మ నారా॥ ౩౭

మ. వరుసన్గర్మపీఠికాకృత తనూనల్పక శాసంబులొక
బరగం గావసియిందియం డెను మహాపాపారగ శేషికిం

- బరిమోచ్చాటనమై రహస్యమహిమన్ బాటింపుచున్నందు మీ
తిరుమంత్రంబగు సంతానాజమమరుం దన్వాళ్ళ నారా|| 30
- మ. హరున్ న్నదీజనాంజనే శుని నుహంన్నయ్యంబరీషన్ భువుం
గరిబ్బహోదువిభీషణాఖ్యుని బలిన్ భంటాశ్రపున్నారడన్
గంమొప్పన్విదురున్ బరాశరసుతున్ గాంధారున్ శౌరపది
నగునమామరన్ బాయకండును భవన్నామము నారా|| 31
- మ. శ్రీకృష్ణుడిరమైన వత్తుము సురశ్రేష్ఠోద్భవస్థాననా
భీకంబాతము చంద్రికాంతరసుధాభిర్గన్త సేత్రంబులున్
లోకస్తుత్త్యమరున్న దీజనతయాలోలాంఘ్రియున్ గల్గెచున్
లోకారాధ్యుడవైననిన్నెపుడు నాలోజూతు నారా|| 32
- మ. విందుల్ విందులటంచు గోపరమణుల్ వేదపల్లలో జన్ననా
దండల్ మోయాగ చుద్దుమోహలర నిన్నాభింశున్ సేయుచో
డెందంబుల్ చనివార రాగర వీటిరీలన్ డెల్చుమా
వందస్త్రీకము భేందుగోచులు మనునన్మిందు నారా|| 33
- మ. విందుల్నచ్చిరి మీయశోకడను స్వేగంబెహస్మయ్యయో
నందానందన! చందనాంకురచ! కృష్ణ! యింకబోవేమి మా
నందంబాతరనేయబోడమిదమమాయంచు మిమ్మెమ్మనో
చందంబబ్బివనుబ్బుకుండుదురె ఘోషస్త్రీలు నారా|| 34
- మ. అన్నా కృష్ణమనేడు వేలులగు మీ దన్నార మీచల్లలో
వెన్నల్ మాట్టవమన్న నాకుణున నిశ్శాస్త్రతీర్మాని వై
యున్నన్ దిక్కుచూచుచున్ తెగడిన్మోలిన్నునల్ సేయచున్
గన్నల్ మూచుచుశోడకుజేరుతవై కన్మింతు నారా|| 35
- మ. ఉల్లోలుబులుగాగురుల్ నరుటివైనుస్సంగ మోమెత్తి భ
మ్మిల్లంబల్లనాడ రాగరసమ్మిశంబుగానీపు వే
పల్లందాడుచు గోపగోనివహగోపస్త్రీలయుల్లంబు మీ
పిల్లంగోవిని బట్టిరాదుచు నీపెంపొప్పు నారా|| 36

మ. కసవోష్ణపసిమేసి పొద్దుగలుగం గాంతారముం బాసి
యప్పసియున్నీవును వచ్చువో ఇదుగుగాఁ బైకొన్నగోపాంగపా
రసవద్వృత్తపయోధరద్వయపాదద్రాశేపనామోదమల్
పసిగొంచున్ బసిగొంచువచ్చుటలు నేభావింతు నారా॥ ౪౫

మ. చన్నల్ మీడికి చొకలిం ననుముం జన్మాడకందర్ప సం
పన్నాఖ్యంబునటింపజూడ్కి కబరీభారంబు లూటాడఁగా
విన్నాణంబునొప్పు గోపికలు గోబృందంబుతో వచ్చు మీ
వన్నెల్ కన్నులముంచి గ్రోలుటలు నేవర్ణింతు నారా॥ ౪౬

మ. పెనుగుల్ ద్రచ్చుచు నొక్కగోపిక మియుం బ్రేమంబునా జూచి
గరసావేశత రిత్త పవ్వనిడియెం గన్వంబు నీవు స్మనో
వారలీల గనుగొంచు ధేనువనియఁచూబోస నుం బట్టితీ
వరవృత్తాంతములేను పుణ్యకథగా వర్ణింతు నారా॥ ౪౭

మ. కేలగోలయు గూటిచిక్కిచు నొగిం గీలించి నెట్టంబుగాఁ
దీలీపింఛఁజూట్టి నెన్నఁచునందిగఘాంభీనగట్టిక
గ్ధాలంకారకదంబగుచ్చునుమత్తాలీస్వనబోప్పసి
వాలన్ గాచినభావమిట్టిదని నేవర్ణింతు నారా॥ ౪౮

మ. కాళిదీతటధూమినాలకదుపుల్ కాలూదిమేయన్ సము
త్తాలలోల తమాపాదపశిఖాతస్థుండివై వేణురం
ధ్రాళికిరాగరసంబునింప విలసద్రాగంబు శంధించిగో
పాలవ్రాతము గంఠుగోయిలలుగా వర్ణింతు నారా॥ ౪౯

మ. రాణిం చెల్ గనునంచు నీసహచరుల్ రాగిల్లిసోలంగమీ
వేణుక్వాణము వీనులఁ బడి మనోవిధుల్ బయల్ముట్టఁగా
ఘోజాగ్రంబులు మీడికెత్తుకొని లాంఛనంబులల్లాచ్చి గో
శ్రేణుల్ చిడులు దొక్కియాడుటలు నేఁ జర్చింతు నారా॥ ౫౦

మ. పసులంగాపయే పెఱుంగు వధురపొయోల్ల సద్వృత్తవా
గ్విసరాతావముమోవి తావెదురుగోవింబెట్టి నానంచు ని

నారాయణ శతకము.

- గసరులోదోపగ నాడుగోపికల తద్దానంబులక మన్మథ
వ్యసనాసక్తలజేయుచందములు నే వర్ణింతు నారా|| ౨౦
- మ. జడియెంతో దడవయ్యె జెయ్యయలసెకా వైలంబుమాచేతులం
దిశుమన్నజిరునవుతో నదలినకా హీనోక్తి గీపెట్టె
క్కుడుగోవులో బిరియమచుందుగ్రహవలం గోవర్ధనాద్రీంద్రము
గొడుగై యుండగల గలబూనితిగదా గోవింద నారా|| ౨౧
- మ. లలితాకుంచితవేణియందహవిమెల్లలో బాహుఫాలస్థలిక
దిలకంబొప్పలరంగల గుండలరమల్ దీపింప లేక జెక్కులక
మొలకన్నవ్వల చూపులోరగిల మేన్మవ్వంకల- బోవగ
నలిగై కొందువుగాదె నీవు మురళీనాట్యంబు నారా|| ౨౨
- మ. మాపాలం గడుగ్రోవ్వి గోపికలలో మత్తిల్లి వర్తింతువే
మాపాలంబలెచ్చి యుండుదు వెసస్మాపాలలోనుండుమీ
మాపాలైన సుఖాత్మపీనెయనుచో మర్నిచితాగొల్లలక
మాపాలంబలవేల్పు పీనెయని కామన్నింతు నారా|| ౨౩
- మ. ఒకకాంతామణి కొక్కడివు మరియున్నొక్కరై కొక్కండవై
సకల స్త్రీలక సంతసంబలర రాసక్రిడతనృధ్యక
ల్పకమూలంబున వేణునాదరసమొప్పంగా బదార్యలగో
పికలంజెంది యోదమొందునెడ నీపెంపొప్పు నారా|| ౨౪
- మ. లలితందైన భవత మావిలననకా లానాదిదివ్యామృతం
బలుగుల్వాం గటాక్ష ముద్యములుగా నందండుగోపాంగనల్
తలపుల్పదులుగట్టి కందలితనూత్నస్త్రీలు వాటిండురా
నెలతల్ తీవెంచైత్రవిస్ఫురణమా నీయొప్పు నారా|| ౨౫
- మ. లీలక బూతకి పాగొవాయువులు పాలిండ్లందు వెల్పించి దు
శ్శీలందైనను బండిదానవు వెనంజిందై పడందన్ని యా
శోలనృద్దులుగూల్చి ధేనుదనుజుల గోజంగ నీర్పించి వే
మాలం గంసునిగొట్టి గోపికలకోర్కుల్ దీర్తు నారా|| ౨౬

మ. రసనాగ్రింబన నీదునానుచుచియున్ రమ్యంబుగాఁ జెప్పునున్
నసలారంగ భవత్క థాభిరతియున్ హస్తాబ్జ ముగ్ధంబులన్
వెన నీహవనుపూజితాది యుగమున్ విజ్ఞానమధ్యాత్మకున్
వెన నింపొందనివాఁడు బాఁబుతునూ వేదాత్మ నారా॥ ౫౦

మ. వరదుఃఖాబ్ధి తరంగ దోలికలలో వైకుంఠలోకంబులో
వెరవొప్పార నయోధ్యలో వధురలో వ్రేపల్లెలో ద్వారకా
పురిలో నాడెనుభంగి నాడుమదిలో భూరిప్రసన్నాననాం
బురుహంబొప్ప నటించుటొప్పును సితాంభోబాతు నారా॥ ౫౧

మ. చల్లల్వేటొకయూర నమ్మకొను నానంబోవునోఁ ద్రోవ నీ
వుల్లాసంబున నడ్డకట్టి మిడనోద్యోగానులాపంబులన్
చల్లజల్లనిమాపు జల్లుమని గోపస్త్రీలపైఁజల్లు మీ
చల్లంబోయి తెరలగు బిత్తునుననే జచ్చింతు నారా॥ ౫౨

మ. కలయన్వేదములన్ బుర్రాణములు బ్రహ్మాతంబుగాఁడెల్ని మీ
వలనం భక్తివిహీనుఁడైన సిదపకన్ వ్యర్థపరియత్నంబెహఁ
గులకాంతామణి గొడ్డువోయినగతిం గొన్నాను సస్యబాదా
ఫలకాలంబున నీచపోవుపగిదిన్ పద్మాక్ష నారా॥ ౫౩

మ. స్నానంబుల్ నదులందుజేయుట గజస్నానంబు చందంబుగన్
మానంబొప్పుఁ బఠించువేదముటవీ మధ్యంబులో నేడ్వగున్
నానాహోమములెల్ల బూడిచలలో నన్నేల్పు నెయ్యొచను
నీనామోక్తియు నీపనాబ్ధిరతియున్ లేకున్న నారా॥ ౫౪

మ. అలనీటందగు కొంపిపైఁజెలికిన స్నానీటనేపాయు నా
లలపాపంబుకి దుర్భరత్వము మహాహేయంబునం బొందినం
బులుచైతీవుని దొప్పఁదోఁగినది యీహాహ్యంబునం బాయునే
పొలియుంగాక భవత్సుపాదజలముం బోక్షింప నారా॥ ౫౫

మ. తనచిత్రాబ్జము మీపదాబ్జములకున్ తాత్పర్య సద్భక్తితం
తున బంధించిన బంధనంబుకతనం దుస్సాపపుంజంబు లె

ల్లను వీడక జనితాలవాల మహిమోల్లాసాద్ధియొకటి దా
సున కింసాందును మోక్షవైభవముదా సుఖోక నారా॥

౬౨

మ. తనవుండేవును నేకమైనపిదపం ధర్మక్రియారంభుడై
యనయంబునృది దన్నెటుంగక తుదిన్నామాయచే మన్నుడై
తనతత్వాది వియోగమైనపిదపం దానేర్చుకేనీదు ద
ర్శన మింపారంగ భక్తవత్సల సితా?సంకాశ నారా॥

౬౩

మ. తనకు సాత్వికసంపదాస్పద మహా దాసోహభావంబునక
ననయంబునృది నన్నదైవిభజనం బారంగ మూలపురుష
జనితాహ్లాదముతోడ నీవరణముల్ దృక్పరాకించి ని
గమగొన్నంతనె కల్మషులదగుం గర్మఘ్న నారా॥

౬౪

మ. పరికింపన్వెలిభక్త భేషజనకుక భ్యంబుగామీయ మీ
చరణాంభోరుహ చర్యనంబుగలదే నచ్చిత్తి లేకన్న ని
ర్ధరణో చోరులు తన్నుడాపక పరవ్రవ్యంబుపై నాసలం
బారయన్వేర్చునె దుర్లభంబున గృహాంభోజాక్ష నారా॥

౬౫

మ. పరమజ్ఞాన వివేకపూరితమహా భవ్యాంతరాశ్చయన
పః గన్నీనిజ నామమంత్రమొనరక భక్తిన్ననాస్తింపుమం
దురితాన్వేషణకాలధూతము వెనకదూలంగ వాకటివా
డరుగుక భవ్యపదంబు నొందుటకు సై యన్యత్ నా॥

౬౬

మ. సరిఘోరాంధక బోధకారణ వివత్సంసార మాతస్యముక
పరమానంద సుయోగసర్మల లసద్భస్మంబుపైనూడి యా
నిరతజ్ఞానసుకాగతి దర్పణమునన్నిస్సంసుడై తన్నుదా
నరయం గాంచినవాడు నిన్నగమవాఁ డబ్జాక్ష నారా॥

౬౭

మ. పరమాలాపములాడనోడి మదినీ పాదార్పనారంభుడై
నిరసించేరికి గీమనేయక మదిన్నిర్ముక్తకర్ముడుపై
పరమానందనిషేధముల్ సమముగా భావించి వీక్షించునా
పరమజ్ఞాని భవత్కృపంబారయు నోపహ్లాక్ష నారా॥

౬౮

- మ. ఒకటం దశమైలుంగు నయ్యెరుకయు న్నొప్పార సేకాంతమం
దరయంతైపడు నన్యభామిమల నాకాంక్షించు దూరత్వమున్
మరణావస్థను నీదునామములె సన్మానంబునందోమటల్
ధరలోనన్నివి దుర్లభంబులు సుధాభామాక్ష నారా॥ 20
- మ. వెరవొప్పన్మహు శాస్త్రమర్మములాగి న్వీక్షించి వేతెల్నిమి
వరనామామృత పూరమానుచుఁ దగ్గన్ వైరాగ్యభావంబునన్
సదనశ్రాంతముఁగోరువారు పిదపన్ సంసారమాతుఁ పయె
ధర దుగ్ధంబులు గోరినేరరు వెసందై త్యాగి నారా॥ 21
- మ. వేదంబందు సునిశ్చయంబుగు మహావేల్పెన్వఁడోయంచు నా
వేదవ్యాసపరాశరుల్ వెదకుచు శ్వేతాండు లేడంచు మీ
పాదాంభోజము లెల్లెచ్చార్చు మదిలోభావంబు రత్నవృత్తిన్
శ్రీకపి వదనారవింద మధుపా శ్రీరంగ నారా॥ 22
- మ. సుతిదారా ప్రజనాది విత్తములపై హువ్యాభిలాషండునై
యతనోద్యోగయంతంబులై పొదలునయ్యెయింద్రియవ్రాతముల్
మృత్యుఁబొందించి దిమంబునన్ శమమునన్ మీరంగవర్తిండు ని
గ్గతసంసారి భవత్కృపంబొరయు నోకఁజాక్ష నారా॥ 23
- మ. ప్రమదంబారంగ పుణ్యకాలగతులన్ భక్తిన్ననృప్తింపుచున్
నమరన్నన్న సువర్ణగోసల కన్యాధామణిగ్రామదా
నములామ్నయ విధోక్తి భూసురులకున్ సన్మార్గఁడై యిచ్చువాఁ
డమరేంద్రాద్రిత నైభవోన్నతుడగున్నామీద నారా॥ 24
- మ. ఇలనెవ్వారి మనంబులుదెఱుకదా నెంతెంత గల్గుండునా
కొలదింజెంది వెలుంగుచుందువు వెనక్ గోవిందనీరూపులన్
యలర న్నాబుమితంబులై సరిసిలోనంభోరుచుంబుల్ దగ్గన్
నిలనొప్పారెకు చందమొందెఁపునున్నీలాంగ నారా॥ 25
- మ. మదిలోనందమభక్తి పీఠముపయిన్ మానాథమిపాదముల్
గదియం జేర్చినవానికే నొడయఁడెన్ గానంచు నత్యున్నతిన్

పడిలుండై సమవర్తి భృత్యుచేవిలో భారంబుగాఁబుట్ట మీ
పదపద్మార్చకు లెంతపుణ్యులూ కృపాపారీణ నా॥

౭౭

మ. కలమెన్నం గొలచేల యేకులజుఁడుం గోరభాభిమానాభిలా
వీలు జ్ఞానముబాసి జ్ఞానము మదికొ సంధించి శుద్ధాత్ముఁడై
యలరారం బగుసంబుసోతు నినుముకొ హేమకృతిస్తోమమై
కలయున్నాకృతి వాఁడు ముక్తి కరుగుం గంబాక్ష నా॥

౭౮

మ. నిరతానంద వియోగులై నిరసులై నిరృప్తులై నీమలై
కరుణాహీనవనస్కులై కఠినులై కష్టాత్ములై నవ్తులై
పరుషవ్యాధినిబద్ధులై పతితులై భగ్నాంగులై మృగ్ధ నా
రరయం మిమ్మొగి నాత్మయం దిడనివారబ్జాక్ష నా॥

౭౯

మ. భువభోగాస్పదులై గతౌఘమతులై కారుణ్యులై పుణ్యులై
ధనకీర్తిపృదులై దయాభిరతులై ధర్మాత్ములై నిత్యులై
మనజాధీశ్వరులై మనోజనిభులై మాన్యసులై స్వసులై
వనరన్నోపైఘవారు నీపదతతులై వర్ణింప నా॥

౮౦

మ. విదితామ్నయ నికాయఘాతములలో జ్ఞానసంపత్కృ
స్పదయోగీంద్ర మనస్సర్వోజములలో బ్రహ్మాండ్రదిక్పాలక
తి దశవ్రాత కిరీటరత్నములలో దీపిండుమన్నటి మీ
పదపద్మంబులు భావగేహముననే నర్జిత నా॥

౮౧

మ. బలయొక్క యావనకాలమందు మరుఁడుకొ వృద్ధావృక్షచేఁబులుకొ
బలురోగంబులు నంత్యమందు యమాదుం బాధింపఁబట్టయిన యీ
పలుజన్మంబులు చాలమారితి ననుం బాలింపవే దేవ మీ
ఘలితానంద దయావలోకనము నామైజీర్పి నా॥

౮౨

మ. బలకర్మయత పాశబంధవితితికొ బాహుపరిశ్రేణికిం
జలయంత్రాన్వితబంధయాతనగతికొ సంసారమాపంబులొ
నలరం ద్రిమ్మరుదువు నన్న వకటా ! యార్దుండునై వేదెదకొ
బలయ న్నీకృపచేరిఁ జేయొనవే విశ్వేశ నా॥

౮౩

మ. మమహంకారవికారసంపద మహామత్తాలిఖా నంధకా
రముచే ముక్తికి నేనుమాగ్గ మెఱుంగరాదొక నాలోనకి
నిమలాపాంగదయాదివాకరు వెసకొ పీఠీంపఁ గాఁజేయు మీ
కమలావంద విహారవత్సలలితా ! కంజాత్తు నా॥ ౧౦౪

మ. పరిపంథిక్రియనెత్తి వెంటఁబడు నప్పాపాళికిం దూలి మీ
చరణాబ్జసితి పంజరంబు శరణేచ్ఛం జొచ్చితిం గావుమీ
చిరుదుం జూడుము మీరు సూపఁగ భవద్భ్రమ్యండు దుఃఖింబులం
బారయ న్మీకపకీర్తిఁగాఁచె శరదంబోజాత్తు నా॥ ౧౦౫

మ. సతాచారము సూన్యతంబు కృపయు సత్యంబును శీలము
నతి శాంతత్వము చిత్తశుద్ధికరము నధ్యాత్మయు ధ్యానము
గృతియుం ధర్మము సర్వజీవహితముం దూర బుగావండు
సన్మతికి జేరువ మీనివాస సుఖము మానాథ నా॥ ౧౦౬

మ. భవనాశిఁగయతుంగభవ్ర యచునన్ భాగీరథిం గృష్ణవే
త్రవతిన్నరమ్ర పెన్న బాహుదపయోరాశిన్వియ్యంగయ
దవగాహంబున నైన పుణ్యము లొగి న్నారంగ నేఁ డిచ్చట
భవదంఘ్రి స్మరణంబున గుండు నోపద్యాత్తు నా॥ ౧౦౭

మ. ధర గామాధిపు నిలటిదాసుఁ డొరుకెంతో ద్రోహముం జేసినకొ
పరగం జెల్లుట నూచితీ భువన సంపాద్యుండు నై నట్టి మీ
వరదాసావలి దాసదాసినయి దుర్వారాఘు లో జేసినన్
కరుణం జేసి ని కావుమయ్య త్రిజగత్కల్మాష నా॥ ౧౦౮

మ. గణుతి పం జహుధర్మశాస్త్ర నిగమానుం తెప్పుడు న్నిన్నకా
రణబంధుండను నత్తెఱంగు కడుదూరంబయ్యె నొమానినం
బొగతుల్ జే సెదఁగొంతయైన గణుతిపం బాటిలేకుండినకొ
ఋణమా నానుతినీవు శ్రీపతిని నీకేలప్పు? నా॥ ౧౦౯

మ. కరిసాధుండు జలగ్రహగ్రహణ దుఃఖాక్రాంతుడై యీశమీ
శరణంబన్న కృణానుభాసు శతలేఖనూర్తి యైపట్టి మీ

కరచక్రంబున నక్రకంబు వెనక ఖండించి మించెందయా
పరసన్నక్త భయానకపాకర సత్ప్రకార నా॥

౯౦

మ. ఏభావంబున నిజ దలంచె గజయూధేంద్రుండు, ఆపన్నుడై
యేభావంబున దౌపదీయొడ రహస్యశాయన స్వయం
జేభావంబున నీశరణ్య మనెనో యానా కృపాదృష్టిచే
నాభావంబున నీతలపుం గలుగ న్నాకియ్య నా॥

౯౧

మ. నీలగీవుడు చేతిపున్న విడిచె న్నీయింతి భిక్షంబునకా
నీలగీవుడు యాశ్వనాభ్యుదయరే న్నీనామజప్యంబునకా
నీలగీవుడు మించి త్రుంచెయెరులుల్ నీప్రాపు నేఁచినకా
నీలగీవు ఖాబ్బ భాగ్య కృపా నిత్యతృనా॥

౯౨

మ. నిను వర్ణింపనివాఁడు మూఁగ మదియ నేనత్కథాపాపం
విని మోదింపనివాఁడు చేప్తు మనినా వేమో మనోపీఠిని
గని పూజింపనివాఁడు నాశకర్మయొక్క క్రియారంభుడై
తనలోఁ గ ననివాఁడు నీచవతితో తత్వజ్ఞ నా॥

౯౩

మ. నిను వర్ణింపని నీచుంధమతిదా నిర్మగ్నమూఁదామ్రుడై
పెనుడైసంబులఁ గోరితా మనమనం ద్రీతి నుపింబుగా
ననలంబారిని భూతియందు వెల యన్నాభ్యాహుతుల్ పూనివే
ల్చిన చందంబున న్నర్థమై తనరుజా చిమ్రాప నా॥

౯౪

మ. నినువర్ణింపని జిహ్వదాఁబడికా? నీలాభ్రదేహంకా
నినునాలింపనిచెల్లు దా బడికా? నీరేజపత్రేశ కా?
నినుబూజింపనికేలు దాఁబడికా? నిత్యాహ్లాదకేతలా?

మ. నినుబొందింపని యాత్మదాఁ బడికా? నీర్వాణానందయా.

౯౫

మ. నీవేత్తల్లివి నీవెతండివివరయ్యవే జగన్నాథుడొ
నీవేనిశ్చలబాంధవుండవరయ న్నీవేని స్తత్యుడొ
నీవేశంకరమూలమంత్ర మయ్యుడొ నీవేజగత్కర్తవు
నీవేదిక్కునవారలే కడు న్నీవారు నారాయణా.

౯౬

మ. అపరాధంబులు నిన్ను నమ్మి వినుమే నాజన్మపర్యంతమున్
 పరీతంబుగఁ జేసి నాడఁగ నీవేదిక్కు నాలోకిన్
 గపటం బింతయులేక దండధరునం గట్టిక రక్షింపుమీ
 కృపకుంబాత్ముడ నయ్యధర్మపురిలక్ష్మీనాథ నా||

౯౭

మ. చెల్లంజేసితి పాతకంబులు మదిన్ శ్రీనాథమీ నామముల్
 పొల్లుల్ బోవనినమ్మి నాడఁగ నాపాతక గృహమూర్తివై
 చెల్లంబోనను నమ్మివీడని దయంజేపట్టి రక్షింపుమీ
 తల్లిందండియు నీవుగాక యొరులే తర్కింప నా||

౯౮

మ. నరసింహామృత వాసుదేవ వికసన్నా శీక పశ్చేత్త్యధూ
 ధరగోవిందముకుండ తేజవజ్రత్తాతామీ తల్పాంబుజో
 దరదామోదరతాత్మకాహాన మహా దైత్యగిరివైకుంఠమం
 దిర పీతాంబర భక్తవత్సల కృపందీపింపు నా||

౯౯

మ. కడకంటంకడవేని సంపదలొగిం గావించులక్ష్మీశపా
 ల్గడలికన్ నగికాయువై భుజనముల్ గల్పించు సత్పుత్రునిన్.
 బొడముజేసిన నాభిపంకజ జగత్పుణ్యాత్మభాగీరథీ
 పడలింగన్న పదారవింద మిటు నేభావించు నా||

౧౦౦

ఇది శ్రీహంపేశ్వర కరుణాంలిత కవితావిచిత్ర తేజనమంత్రపుత్ర
 సహజపాండిత్య షోతనామాత్యప్రణీతంబైన నారాయణశతకంబున సర్వంబు
 ను సంపూర్ణము.

శ్రీకృష్ణార్చనము.

నైవేదిక కళకాండ

13411